

מתגברים למעלה למעלה, ומדורים עם המלך ועם הגבירה. ואז שאר העמים נכנעים תחתיהם, וכלם חוזרים לעבד אותם, משום שהם בני המלך. משום כך (תהלים מזח) ובת צר במנחה פניך יחלו עשירי עם. כנגד זה, (שיר א) לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי. שהקדוש ברוך הוא נתן בלבם להפגס אחריהם לים, כדי שישבעו ישראל מממוניהם שהובילו לשם עמיהם. והכל נטלו ישראל בים שזכר אותה העבודה שעבדו עמם.

כמו כן לעתיד לבא, ובת צר - זה צדו של עשו ושארו העמים שהציקו לישראל, ועד עתה היו מציקים להם בחדושיהם, כמו שנאמר (ישעיה נט) כי יבוא כנהר צר רוח ה' נססה בו.

אז ישראל יחזרו בתשובה שלמה לפני הקדוש ברוך הוא, שנגרעה באותם צרות רבות שבאות עליהם כמי שנשפח זכרונם למעלה. וכשם חוזרים בתשובה בלב שלם, ככתוב (דברים ד) בצר לך ומצאוך וגו', ושבת עד ה' אלהיך. וישוב המלך לבית הגבירה לפיסה. ועל זה (ישעיה נט) ובא לציון גואל, זה המלך שבא לבית הגבירה. משום שביתה כלם שלמים לפניך, בא להקימה מהעפר.

במנחה פניך יחלו עשירי עם, משום שאת (תהלים מזח) כבודך בת מלך פנימה. ומהו כבודך? כבוד ה'. וזו הבת מאותו המלך שהיא פנימה ודאי. וזו האם העליונה, שהיא הפנים של הכל, והיא מעוררת חרות ומנוחה על בניה.

ודאי ודא אימא עילאה, דאיהי פנימה דכלא, ואיהי איתערת חירו ונייחא על בנאה.

שבע. וכדין מלפא עביד כל רעותה. וישאל מתגברין לעילא לעילא. ומדורייהו עם מלפא ועם מטרוניתא.

בדין שאר עמין אתפפיין תחותיהו, וכלהו אתהדרון לעבדין לון, בגין דאינון בני מלפא. בגין כך ובת צור במנחה פניך יחלו עשירי עם.

לקביר דא, לססתי ברכבי פרעה דמיתוך רעיתי. דקודשא בריך הוא יהיב בלביה למיעל בתרייהו לימא, בגין דישבועו ישראל מממוניהו, דאובילו עמהון תמן. וכולא נטלו ישראל בימא, אגרא דההוא עבידתא דעבדו עמהון.

בנונא דא לזמנא דאתא, ובת צור, דא סטרא דעשו ושארו עמין דאעקו לישראל, ועד השתא הוו אעקין לון בחובייהו. כמה דאת אמר, (ישעיה נט יט) כי יבוא כנהר צר רוח ה' נססה בו.

בדין, ישראל יהדרון בתיובתא שלימתא קמי קודשא בריך הוא, דאתחזי באינון עקתינ סגיאין דאתיין עלייהו, כמאן דאשתפח דוכרניהו לעילא. וכד אינון הדרן בתיובתא בלפא שלימא, כגוונא דכתיב (דברים דל) בצר לך ומצאוך וגו', ושבת עד ה' אלהיך. וישוב מלפא לבי מטרוניתא לפייסא לה. ועל דא (ישעיה נט כ) ובא לציון גואל, דא מלפא דאתי לבי מטרוניתא. בגין דביתה כלהו שלמין קמה, אתי לאקמא לה מעפרא.

במנחה פניך יחלו עשירי עם, בגין דאת כבודך בת מלך פנימה. ומאי כבודך.

כבוד ה'. ודא בת מההוא מלך דאיהי פנימה ודאי. ודא אימא עילאה, דאיהי פנימה דכלא, על בנאה.

ממשבצות זהב לבושה, לקביל דא אָמר
 שלמה, נאוו לחניך בתורים
 צוארף בחרוזים. לחניך תרין. לזמנא ההוא,
 ולזמנא דאתי. בתורים תרין תורים ודאי. בגין
 דביומא דמשיחא תתחדש דעתא בעלמא,
 ותתנהיר אורייתא קמי פולא. בגין דכתיב,
 (ירמיה לא לג) כי כולם ידעו אותי למקטנם ועד
 גדולם. ועל דא, ממשבצות זהב לבושה, דא
 סיטרא דצפון, דאתלבישת בה למעבד
 נוקמין, באינון דאעקינ לבנהא. ועל דא קרינן
 ליה מלך המשיח, ודוד ודאי הוא. וכדין
 איתער בעלמא.

מה פתיב לעיל. (תהלים מד כו) כי שחה לעפר נפשנו
 וכו' קומה עזרתה לנו. מאי קומה. בגין
 דעד השתא אידי נופלת, השתא קומה עזרתה
 לנו, דאתדבק מלפא במטרוניתא. ופדנו למען
 חסדך. דא אברהם, ימינא, דלא תהוי
 לאחורא. דבגין כך אמר, (ישעיה ימינך
 ימינך וצנני. משום כך, ממשבצות זהב לבושה.

דרקמות - אלו לבושי כבוד,
 שהם רקומים למקדש. וכל
 הבגדים שעתידי הקדוש ברוך הוא
 ללבש, לתת נקמה באדם. תוכל
 למלך - זו הפלה המלבישה אותו.
 מי גרם כל זה? משום שישאל
 לא התערבו בצד של עשו, כל
 אלו עתידים לראות בכבוד של
 ציון.

בנגד זה, תורי זהב נעשה לך.
 תורי - שנים. רמז לתורה שנתנה
 בימי פרעה, ורמז לדעת
 שתתחדש בימות המשיח. עם
 נקודות הפסך - שם (הושע א)
 בחמשה עשר פסך, וכאן (שיר ח)
 אם חומה היא נבנה עליה טירת
 פסך. ודאי שמצד של אברהם
 באה זו להם. זהו שכתוב (ויקרא כו)
 ואף את בריתי אברהם אזכר
 והארץ אזכר.

מה פתיב לעיל. (תהלים מד כו) כי שחה לעפר נפשנו
 וכו' קומה עזרתה לנו. מאי קומה. בגין
 דעד השתא אידי נופלת, השתא קומה עזרתה
 לנו, דאתדבק מלפא במטרוניתא. ופדנו למען
 חסדך. דא אברהם, ימינא, דלא תהוי
 לאחורא. דבגין כך אמר, (ישעיה ימינך
 ימינך וצנני. משום כך, ממשבצות זהב לבושה.
 דררקות: אליו לבושי דיקר, דאינון מרוקמין
 למקדשא. וכל מנוי דזמין קודשא
 בריך הוא למלבש, למיהב נוקמתא באדם.
 תוכל למלך, דא פלה אלבישת ליה. מאן גרם
 כל דא. בגין דישאל לא אתערבו בסטרא
 דעשו, כל אינון זמינין למחמי ביקרא דציון.
 לקביל דא תורי זהב נעשה לך. תורי, תרין.
 רמז לאורייתא דאתייהיב בימי פרעה.
 ורמז לדעתא דתתחדש ביומוי דמשיחא. עם
 נקודות הפסך. התם, (הושע ג ב) בחמשה עשר
 פסך. והכא, (שח"ש ט) אם חומה היא נבנה עליה
 טירת פסך, ודאי מסטרא דאברהם אתיא לון
 האי. הדא הוא דכתיב, (ויקרא כו מב) ואף את
 בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר.

מה פתיב לעיל. (תהלים מד כו) כי שחה לעפר נפשנו
 וכו' קומה עזרתה לנו. מאי קומה. בגין
 דעד השתא אידי נופלת, השתא קומה עזרתה
 לנו, דאתדבק מלפא במטרוניתא. ופדנו למען
 חסדך. דא אברהם, ימינא, דלא תהוי
 לאחורא. דבגין כך אמר, (ישעיה ימינך
 ימינך וצנני. משום כך, ממשבצות זהב לבושה.
 דררקות: אליו לבושי דיקר, דאינון מרוקמין
 למקדשא. וכל מנוי דזמין קודשא
 בריך הוא למלבש, למיהב נוקמתא באדם.
 תוכל למלך, דא פלה אלבישת ליה. מאן גרם
 כל דא. בגין דישאל לא אתערבו בסטרא
 דעשו, כל אינון זמינין למחמי ביקרא דציון.
 לקביל דא תורי זהב נעשה לך. תורי, תרין.
 רמז לאורייתא דאתייהיב בימי פרעה.
 ורמז לדעתא דתתחדש ביומוי דמשיחא. עם
 נקודות הפסך. התם, (הושע ג ב) בחמשה עשר
 פסך. והכא, (שח"ש ט) אם חומה היא נבנה עליה
 טירת פסך, ודאי מסטרא דאברהם אתיא לון
 האי. הדא הוא דכתיב, (ויקרא כו מב) ואף את
 בריתי אברהם אזכר והארץ אזכר.

תוב־לָנָה בשְׂמֹחוֹת וְגִיל, תְּרִין חֲדָוִן, לְעִילָא וּלְתַתָּא. לְעִילָא, דְּשָׂמָא קְדִישָׁא וְכוּרְסִיָּא אֲשַׁתְּלִים, כַּד אֲתַאֲבִיד יוֹדֵעַ צִיד מַעְלָמָא, וְדוּכְרַנְיָה לְעַלְמִין לָא אִידְכֵר. לְתַתָּא, יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּרַחֲמִין עִילָאִין אָרִים דְּגַלְיָהוּן עַל כּוּלָא. וְעַל דָּא מוּבָאוֹת לָךְ. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה 50 כ) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אַחֲיָכֶם מִכָּל הַגּוֹיִם מִנְחָה לָהּ. וְעַל דָּא כְּתִיב תְּבַאֲיָנָה בְּהִיכַל מְלָךְ.

תוב־לָנָה בשְׂמֹחוֹת וְגִיל (תהלים מה) - שְׂתֵי שְׂמֹחוֹת, לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. לְמַעְלָה - שְׂהֶשֶׁם הַקְּדוּשׁ וְהַכְּסָא נְשַׁלְמִים, כְּשִׂיאֲכֵד יוֹדֵעַ צִיד מִן הָעוֹלָם וְזְכוּרָנוּ לָא יִזְכֵר לְעוֹלָמִים. לְמַטָּה - יִשְׂרָאֵל בְּנוֹי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּרַחֲמִים עֲלִינוּנִים מְרִים דְּגַלְם עַל הַכֹּל. וְעַל זֶה מוּבָאוֹת לָךְ, כְּמוֹ שְׂנַאֲמַר (ישעיה 50) וְהִבִּיאוּ אֶת כָּל אַחֲיָכֶם מִן הַגּוֹיִם מִנְחָה לָהּ. וְעַל זֶה כְּתוּב תְּבַאֲיָנָה בְּהִיכַל מְלָךְ.

תַּחַת אַבוּתֵיךְ יִהְיוּ בְּנֵיךְ. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל, תַּחַת אַבוּתֵיךְ, אֵינּוֹן אַבְהֵן עִילָאִין, דְּאוּדִיעוּ לָךְ בְּעַלְמָא, וְאֲתַקִּינוּ לָךְ, עַל כּוּלָא יִהְיוּ בְּנֵיךְ. תְּשִׁיתְמוּ לְשָׂרִים, דְּאֵינּוֹן אַבְהֵן עִילָאִין, דְּכְתִיב בְּהוּ (במדבר כא יח) בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, דְּאֲתַקִּינוּ לָהּ בְּכוּלָא וְכוּלָא לְהָאֵי בְּאֵר. כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל אֲתַקְרִי.

תַּחַת אַבוּתֵיךְ יִהְיוּ בְּנֵיךְ (תהלים מה). אָמַר לָהּ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל: תַּחַת אַבוּתֵיךְ, אוֹתָם הָאֲבוֹת הָעֲלִיוֹנִים שְׂהוּדִיעוּ אוֹתָךְ בְּעוֹלָם וְתַקְנוּ אוֹתָךְ - עַל הַכֹּל יִהְיוּ בְּנֵיךְ. תְּשִׁיתְמוּ לְשָׂרִים, אֶת אוֹתָם הָאֲבוֹת הָעֲלִיוֹנִים, שְׂכַתוּב בְּהֶם (במדבר כא) בְּאֵר חֲפְרוּהָ שָׂרִים, שְׂתַקְנוּ אוֹתָךְ בְּכֹל, וְהַכֹּל לְבְּאֵר הַזֶּה. כְּנִסַּת יִשְׂרָאֵל נְקִרָתָא.

דְּכָר אַחַר, תַּחַת אַבוּתֵיךְ יִהְיוּ בְּנֵיךְ. דְּכַלְהוּ בְּרַחֲמֵי, כְּאֵינּוֹן דְּרָא דְּמַדְבְּרָא, כְּאֵינּוֹן דְּאִיקְרוּן דוּר דְּעָה. יִהְיוּ בְּנֵיךְ, דְּכַלְהוּ בְּרַחֲמֵי יִתְגַבְּרוּן עַל אוֹרֵייתָא. לְקַבֵּל דָּא כְּתִיב, עַד שְׂהַמְלִךְ בְּמַסְבוֹ נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ. דְּאֲקִדִּימוּ עֲשִׂיָה לְשִׁמְיעָה. אוּף הֵכָא בְּנֵיךְ יִשְׁתַּלְמוּן כְּפוּתָהוּן.

דְּכָר אַחַר, (תהלים מה) תַּחַת אַבוּתֵיךְ יִהְיוּ בְּנֵיךְ - שְׂכַלְם בְּאַהֲבָה, כְּאוֹתָם דוּר הַמְדַבֵּר, כְּאוֹתָם שְׂנַקְרָאִים דוּר דְּעָה. יִהְיוּ בְּנֵיךְ - שְׂכַלְם בְּאַהֲבָה יִתְגַבְּרוּן עַל הַתּוֹרָה. כְּנִגְדַּזְה כְּתוּב (שיר א) עַד שְׂהַמְלִךְ בְּמַסְבוֹ נְרָדִי נִתַּן רִיחוֹ. שְׂהַקְדִּימוּ עֲשִׂיָה לְשִׁמְיעָה, אִף כְּאֵן בְּנֵיךְ יִשְׁתַּלְמוּ כְּמוֹתֵם.

אֲזַכְּרָה שְׂמֵךְ בְּכָל דוּר וְדוּר. מְדַרָא עִילָאָה, דְּתַלְיָא בֵּיהּ דְּרוּר וְחִירוֹ לְכַלָּא. בְּזַמְנָא דִּיהוּא שׁוּפֵר גְּדוּל, יִפִּיק כּוּלָא לְחִירוֹ, כְּדִין עַמִּים יְהוּדוּף לְעוֹלָם וְעַד, דְּלָא יִתְפָּרֵשׁ עוֹלָם מוּעַד, וְוַעַד מְעוֹלָם. לְקַבֵּיל דָּא, צְרוּר הַמּוֹר דוּדִי לִי בֵּין שְׂרֵי יְלִין.

אֲזַכְּרָה שְׂמֵךְ בְּכָל דוּר וְדוּר (תהלים מה), מִהַדוּר הָעֲלִיוֹן, שְׂהַדְרוּר וְהַחֲרוֹת תְּלוּיִים בּוֹ לְכֹל. בְּזַמְן שְׂהַשׁוּפֵר הַגְּדוּל הַהוּא יוֹצִיא הַכֹּל לְחֲרוֹת, אֲזֵי עַמִּים יְהוּדוּף לְעוֹלָם וְעַד, שְׂלָא יִפְרַד עוֹלָם מוּעַד, וְוַעַד מְעוֹלָם. כְּנִגְדַּזְה, צְרוּר הַמּוֹר דוּדִי לִי בֵּין שְׂרֵי יְלִין.

עַד הֵכָא אֲתִיֵּיב לִיָּה רְשׁוֹ לְגַלְאָה. אֲתָא שְׂלֵמָה, וְאֲשַׁתְּלִים בְּכַלָּא, וְאֲשַׁלִּים כְּלָא, וְאֲכַלִּיל בְּהִנְהוּ תוּשְׁבָחָן חֲכַמְתָּא עִילָאָה, כְּיוֹמָא דְּכָל עַלְמִין, דְּזַמִּין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא

עַד כְּאֵן נִתְּנָה לוֹ רְשׁוֹת לְגַלוּת. כְּאֵ שְׂלֵמָה וְהַשְׁתַּלֵּם בְּכֹל, וְהַשְׁלִים הַכֹּל, וְהַכְּלִיל בְּאוֹתָן הַתְּשַׁבְּחוֹת חֲכָמָה עֲלִינוּנָה, הַקִּיּוּם שְׂל כָּל הָעוֹלָמוֹת, שְׂעֲתִיד הַקְּדוּשׁ